

dálatos és szomorú — *soha sincsen*, pedig annál inkább keresztényeknek kellene képviselni a közgazdaságot, mert hiszen keresztény ország vagyunk és a vagyoni megosztás szerint is a többség, hála Istennek, még a mi oldalunkon van.” „A zsidó elemet — ugymond — nem kellene azért onnan kitolni, mert bizonyos irányban eredményesen működik, de működését felhasználja arra, hogy a keresztény elemet teljesen leszerítsa.” Keresztény intézményeket kell létesíteni, a már meglévőket megőrsíteni.

Nagy István, a kispesti fiók elnöke a hitelügyek megkönnyítése érdekében beszélt.

Stoud Elemér államtitkár a mezőgazdasági hitel nagy szükségét hangoztatta.

Czigler Arnold, a szövetség szegedi fiókjának elnöke a mezőgazdasági ipar fejlesztésének szükségességéről beszélt.

Császár Ferenc építész-tanár a lakásprobléma

máról tartott előadást. Ez nemzetközi kérdés, amellyel a berni konferencia tizedik rezolúciója is foglalkozott, de súlyosabb a probléma a háború veszteségeinél, így nálunk is. Elmondta, hogy a Magyar Mérnök-Egylet memorandummal fordult a kormányhoz és kérte, hogy a hadigazdagoktól messze az aranyparitáson alul vásárolt ingatlanokat, főleg házakat erős mértékben adóztassa meg s ebből a bevételi forrásból oldja meg a lakásproblémát. Kívánja az e dő az építőanyagokat gyártó kartellek leszerelését is.

Ezután Farkas Elek, a szövetség központi igazgatója számolt be a középosztály Bernben tartott nemzetközi konferenciájáról.

Czigler Arnold társelnök zárószavai után a kongresszus véget ért.

A budapesti és vidéki vendégek Szegedről 9-én reggel utaztak el.

Dr. Milkó Endre öngyilkos lett.

Szeged, szeptember 9. (Saját tudósítónktól.) Szegeden is elterjedt ma annak a híre, hogy dr. Milkó Endre, a Milkó Vilmos és Fiai cégnek nemrégén még beltagja, Budapesten hirtelen meghalt. A hír ebben a formában hihetetlenül hangzott, mert Milkó Endre javakorbéli, 52 éves férfi volt, senkisé tudott róla, hogy valami beégésben szenved. Viszont közismert az a valóság, hogy dr. Milkó a cég szegedi érdekességéből a vagyoni viszonyaiban beállott gyökeres változás következtében a közelmúlt hegekben megvált.

Fővárosi jelentésből aztán az esti órákban nyilvánossá vált, hogy dr. Milkó Endre vagyoni romlása miatt öngyilkossá vált. Erről a Magyar Országos Tudósító c. nyomatos a következőt jelenti Budapestről:

Ma délelőtt értesítették a IV. kerületi kapitányságot, hogy az Eskü-utca 6. sz. I. emelet 1. sz. lakásában dr. Milkó Endre kormányfőtanácsos öngyilkosságot követett el. A kapitányságról rendőri bizottság szállt ki a lakására, ahol az öngyilkosság körülményeiről Milkó Endre felesége és sógornője elbeszélése alapján a következőket állapították meg:

Dr. Milkó tegnap este, anélkül, hogy különösebb nyugtalanságot árult volna el, vagy végezős szándékát csak sejtette volna is, hálószobájába tért aludni. Ma délelőtt nem adott élelmet magáról és többszöri kopogtatásra sem hallgatott felelet. Mikor be akartak nyitni hozzá, megdöbbenve látták, hogy az ajtó zárva van. Lakatossal nyitatták fel az ajtót s belépve, a szobában borzasztó látvány tárult szemük elé. A szoba padlóján a szekrény és az ablak között

egy karosszék mellett feküdt nagy vértócsa közepén dr. Milkó, jobb kezében görcsösen szorongatva egy fehérnyelű borotvakést. Innen véres lábnyomok vezettek az íróasztalhoz, melynek nyitott fiókjában szétszóró névjegyek vannak. Innen a lábnyomok az ágy melletti szekrényhez vezetnek, ahol a földön véres ceruza és névjegy fekszik. A névjegyre, már azután, mikor borotvával keresztülvágta a nyakát, vérbemártott ceruzával két kusza sort vetett. Az írásból csak ennyit lehetett kibetűzni: „bocsdssa”... semmi többet. A nyomok szerint dr. Milkó átvágott torokkal tántorogva a karosszékhez akart vándorolni, hogy megpihenjen, de eszméletét veszítette és a padlóra vágódott.

A kormányfőtanácsos felesége és sógornője mondták, hogy dr. Milkót az utóbbi időkben súlyos üzleti veszteségek érték. Hónapok óta idegességről panaszkodott, mi miatt hat hétig az István-uti szanatóriumban kezelés alatt is állott. Dr. Milkó holttestét a rendőri bizottság a törvényszéki orvostani intézetbe szállította.

Eddig szól a budapesti jelentés. Dr. Milkó Endrét Szegeden általánosan ismerték, noha már husz éve elköltözött innen. Most rövid ideig ismét Szegeden lakott és a Milkó-cég szegedi érdekességéből való megváltása után költözött megint vissza a fővárosba. Jólékon emberbarát volt s különösen Szegeden sok szegény ember és intézmény ismerte áldozatkészégét. Két évvel ezelőtt nevezték ki kormányfőtanácsossá. Tragikus halálának híre mély részvélet kelt. Holttestét valószínűleg Szegedre hozzák s itt helyezik örök nyugalomra.

Zarándokok között.

Szeged, szeptember 9. (Saját tudósítónktól.) Kisasszony nap vigiáján, a radnai bucsu előestéjén, megállunk az ősi Mátyás-templom oromfalánál, amely a hold fehér fényében az égbe tör, mint az imádság. Századok óta áll a középkori gótika e nemes remeke, az az erős és magasztos hit emelte, amely Amiens-i Péter zarándokait vitte a titokzatos és távoli keletre a Sirhoz, az a hit, amely Meister Eckart, Tauler, Suso és az Imitatio lapjain ragyog az a hit, amely Assisi poverellóját a madarak és virágok nyelvére tanította és amely ma is, annyi századok után, a magyar falvak földmíves szégyeinek ezreit hozza ide, a fekete Máriához, hogy vigasztalást és enyhülést találjanak.

Benyitunk a zárda kapuján a nagy, boltíves folyosóra, amelyet néhány szál sárga gyertyaláng világít és ahol a tisztán fölmosott pallón jámbor vidéki zarándokok százával fekszenek. Feksznek és nem alszanak, csak a nagyon elfáradtakat és a nagyon elaggotakat nyomja el időnkint az édes és áhítatos szender.

Feksznek és vársztanak a többiek mind és nekem önkénytelen eszembe ötlük az evangéliumi mondás: Vigilate et orate! És eszembe jut a gyönyörű parabola az öt okos és öt balga szűzről. Mert virrasztani és imádkozni kell, quia nescimus diem, neque horam! A legtöbben öregek és asszonyok, feketében.

A gyülekezet közepén egy vak asszony, valami Mari néni nevezetű, hangosan beszél el egy csodálatos látomást. Mindenki rá figyel, néha többen közbeszólnak, bizonyítják a látomás

hitelességét, így Örzse néni, aki szintén jelen volt akkor. Az őszentiványi Máriáról van szó, de beszélnek a tornyai Máriáról is. Az egyik a nagy háború előtt kerek tiz esztendővel mutatkozott, ékes szívárvány kíséretében. Talpig fekete tafotában, fekete koronával a fején jelent meg az éjjeli mezőben Magyarország Pátrónája, a vad lovak az országuton megtorpantak előtte és a kártyás emberek is kiszaladtak hozzá. Mikor valaki megkérdezi, hogy királyi korona volt-e a Mária fején, Mari néni fejét rázza és vallja, hogy az *mennyei korona* volt. És édes jó szag terjedt el a mezőben akkor és tizenhármán látták a csudát, akik közül többen ma is itt vannak és tanuságot tesznek fölé. Meghatva és megrendülve hallgatjuk ezt a sejtelmes magyar gyülekezetet, Isten szegényeit, világ árvait, a zarándok sereget, szűz Maria hazai seregét, amint szeliden és bánatosan itt táborozik az öreg Ferences kolostor kongó és homályos folyosóján.

Vigilia ez, a szó középkori szép értelmében, vigyázat, ahol az Isten jelenvalóságát érezik remegő lelkek, alázaos szívek és ahol a misztérium titkos értelmű rózsái nyiladoznak az éjjeli boldogságos órájában.

Majd énekbe kezdenek. Régi, szép egyházi dallamok, ódon, népi szövegek zendülnek fel, harsog a bizó hit, megcsuklik a fájdalmas lemondás, zokog a magyar siralom és egekbe zendül a jó remény, amely trónusának lábainál keresi föl Máriát, aki a háborgó tengerek csillaga, az elesettek vigasztalója és a keresztények

segítsége. És Magyarország Pátrónája is.

Egy homályos sarokban, a templomba vezető folyosó ajtajában, a szárnyas kőangyal lábainál, kopott gubáját maga alá gyűrve, fekszik egy világtalan öreg ember. Halott tekintete a holdra bámul, amely a kapu rácsain betűz, a fekete fellegek közül kibukkanva koronként és az ősz magyar fenszóval beszél.

— Jaj azoknak, akik nem látják őt és nem hisznek benne, hogy van, hogy itt van, ő a szöröncsétlenek, ő a kuduslelkűek, akik az örök halálba mőnnek. Térjétek mög mindnyájan, mert elkövetkezőnek az utolsó napok!

Félig éneklő-, félig siró-, félig imádkozó hangon földeli szavait, a mellette térdelő és heverők helyesléssel bólogatnak neki.

Olyan furcsa, hogy egy öreg néni, kéken és feketében, hirtelen azt kérdezi tőlk: — Hány óra van, kéröm?

En ugy érzem most, hogy örökkévalóságban vagyunk valahányan, a középkor időleu idejében.

Kibaktatunk a térre, ahol a zárda háta mögött szunnyadoznak a hajóhinták és a ringlis-pilek. A tükrös lovak, larka zebrák és elefántok, hattyúk és gondolák most alszanak. Az egyik céllövő ki van világítva. A piros huszár, a zöld vadász, a barna baka ott állanak sorban, mereven. A puskák a szögletben pihennek, alszik a háború.

A temető felől, a hold extsijétől sujtásosan, egy toprongyos, görnyedt százéves zarándok ballag. Görcsös botjára támaszkodik, valami pánlika lobog a vállán, istenes éneket dudolga félhangosan. A temetőből jött, vagy a Holdból, amely Mária csillaga?

Az elmúlt magyar századokból bukkant elő talán? Nem merem megkérdezni tőle.

A közeli dultyánok felől új nőt hoz ide a szeptemberi szél. A toronyban az első hajnali misére harangoznak. A kakas első kukorékol: vigyázzok, virraszatok! Juhász Gyula.

Ünnepség a kamarában három kitüntetett munkás tiszteletére.

Szeged, szeptember 9. (Saját tudósítónktól.) Beszámolt szombati számában a Szeged, hogy a kereskedelemügyi miniszter díszes oklevéllel és száz-százezer koronával tüntetett ki három olyan szegedi munkást, akik több mint huszonöt évet töltöttek egyetlen munkaadó szolgálatában. Az oklevelet és az ajándékot hétfőn délelőtt meleg ünnepség keretében nyújtotta át a kamarában Wimmer Fülöp elnök, a kitüntetett Pördi Józsefnek (államvasuti műhely), Kovács Józsefnek (újszegedi kendergyár) és Fazekas Pálnak (Szegedi Kenderfonógyár). Az ünnepségen megjelentek a kitüntetett munkások hozzátartozói is, valamint a két kendergyár főtisztviselőinek, tisztviselőinek és munkásainak képviselői. Kinos feltűnést keltett azonban, hogy az államvasutak szegedi műhelye senkivel sem képviseltette magát az ünnepségen, annak ellenére, hogy a műhely egyik munkását is kitüntette a miniszter.

A kitüntetett munkásokhoz Wimmer Fülöp mondott meleg szavakat:

— Amikor a munkásoknak átnyújtom a kormányon ezen szerény ajándékát, amely szerény az állam szegény és szomorú viszonyai miatt, a kereskedelemügyi miniszter kívánságának teszek eleget, de ezzel kapcsolatban engedjék meg, hogy a magam érzéseit is tolmácsoljam.

— Nekem — mondotta ezután — a közelmúltban egy hasonló elismeréses ünnepségen volt részem és így szerénytelenség nélkül állapíthatom meg, hogy tudom értékelni, hogy mit jelent harminc évnél is többet eltölteni egy munkaadó szolgálatában. Nem akarom összemérni, hogy a testi munka nagyobb-e, vagy a szellemi munka. Nem akarok semmiképen sem párhuzamot vonni, de értékelni tudom a munkát, ahogy az megérdemli.

— A testi munkások továbbra is küzdenek gazdasági jobblétükért egységesen, egy erővel a törvényes keretek között, de vigyázzanak a küzdelemben, nehogy olyan kilengés álljon elő, amely egy tragédiát idéz elő. Amikor a gazdasági jobblétükért küzdenek, ne igyekezzenek, hogy ők legyenek a vezetők, ne igyekezzenek megfordítani az egész rendet, mert a természetnek megvan a maga vendje. Mindenkin meg kell maradni a maga helyén, de ott joga van mindenkinnek a jobblétért harcolni.

Ezután Wimmer Fülöp meleg szavakkal köszönetet mondott a munkásoknak harminc évi munkájukért, majd átnyújtotta egyenként a kitüntetések.

Az ünnepség a munkások megható köszönő szavaival ért véget. Délután az egyes gyárak házi-ünnepséget rendeztek a kitüntetett munkások tiszteletére.